

ועדה לפי סעיף 47(א) לפקודת רופאי השיניים [נוסח חדש], התשל"ט-1979

כ"א אדר, תשע"ח
8 מרץ, 2018

בעניין:

**פרופ' איתמר גרוטו, משנה למנכ"ל משרד הבריאות, באמצעות באת כוחו עו"ד
לילך מהודר, לשכת התובעת הראשית, הלשכה המשפטית, משרד הבריאות,
ירושלים**

הקובל

- נגד -

ד"ר יעקב מושל רופא שיניים מורשה, באמצעות בא כוחו עו"ד חדווה לוין ויונתן לוין

הנקבל

דין וחשבון

ביום 29.8.2017 הגיש פרופ' איתמר גרוטו, המשנה למנהל הכללי של משרד הבריאות, קובלנה נגד ד"ר יעקב מושל, רופא שיניים מורשה (להלן- הנקבל) מכוח סעיף 45(1) ו- (5) לפקודת רופאי השיניים (נוסח חדש), התשל"ט-1979 (להלן- הפקודה), בגין הרשעה בעבירות פליליות שלא על פי הפקודה והתנהגות שאינה הולמת מורשה לריפוי שיניים. העבירות הפליליות בהן הורשע הנאשם ביום 15.9.2016 בבית משפט השלום בפתח תקווה בתיק 56359-12-15 על פי הודאתו ובמסגרת הסכם טיעון היו:

- שש עבירות של השמטת הכנסה מתוך דו"ח בכוונה להתחמק ממס בניגוד לסעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה.
- שש עבירות של הכנה וקיום ספרים ורשומות כוזבות בניגוד לסעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה.
- שבע עבירות של שימוש במירמה, בעורמה ובתחבולה בכוונה להתחמק ממס בניגוד לסעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.
- ארבעים ושתיים עבירות של הכנה וקיום פנקסי רשומות כוזבים במטרה להתחמק ממס ערך מוסף בניגוד לסעיף 117(ב)(6) לחוק מס ערך מוסף.
- ארבעים ושתיים עבירות של שימוש במרמה או בתחבולה במטרה להתחמק ממס ערך מוסף בניגוד לסעיף 117(א)(13) ו- 117(ב)(8) לחוק מס ערך מוסף.

בגין עבירות אלה נגזרו על הנקבל עונשים של 8 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי, ו-80,000 ש"ח קנס שישולמו ב-10 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.6.2017.

ערעורו של הנקבל על חומרת העונש נדחה על ידי בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתיק עפ"ג 2827-01-17 ביום 9.4.2017.

הנקבל ריצה את עונש המאסר (לאחר הפחתה שוחרר בחודש אוקטובר 2017) וכיום הוא משלם את הקנס שהושת עליו. הוא גם הגיע להסדר עם שלטונות מס הכנסה לתשלום חובו.

ביום 26.2.2018 התקיים בפנינו דיון בקובלנה שהוגשה נגד הנקבל, ולאור ביסוס הקובלנה על הרשעה בפלילים, הודה הנקבל בביצוע עבירות המשמעת שיוחסו לו, והוועדה שמעה את טיעוני הצדדים באשר לאמצעי המשמעת המתאים שיש להשית על הנקבל בנסיבות העניין.

עו"ד לילך מהודר, ב"כ הקובל ציינה את התקופה הארוכה, בת שבע השנים, במהלכה בוצעו עבירות המס על ידי הנקבל (שאף הנחה בעניין זה את הסייעת שלו שלא להוציא חשבוניות כדי להתחמק מתשלום מס), ואת החשיבות של האינטרס הציבורי המחייב ענישה מרתיעה תוך דחיקת הנסיבות האישיות, כפי שאף ציין בית המשפט המחוזי בסעיף 35 לפסק דינו. תנאי לקבלת רישיון רופא שיניים הוא היותו של האדם "אדם הגון" ומי שהעלים מס של 965,373 ש"ח איננו, לדבריה, אדם הגון.

עו"ד מהודר הפנתה אותנו לפסיקתו של בית המשפט העליון (בעניין ברוכין עש"מ 1928/00, ליביו ליאור ע"א 1079/04 ואדגר סבין ע"א 50/91) לפיה מטרת ההליך המשמעתית היא הגנה על תדמית השירות הציבורי ואמון הציבור. הענישה המשמעתית נועדה להרתיע, כאשר השיקולים הספציפים הנוגעים לנקבל נדחים מפני האינטרס הציבורי – הרתעה כללית, שמירה על כבוד המקצוע ואימון הציבור במקצוע.

היא הפנתה אותנו לצווים והחלטות הנוגעת לעבירות מס של רופאים בכלל (עניין ד"ר רונן אריאן שבו היתה התליה ל-4 חדשים, ד"ר עמנואל ורטניק – התליה ל-6 חדשים, ד"ר מנחם צ'צ'קס – התליה ל-3 חדשים), קרי לכך שאמצעי המשמעת במקרים של העלמות מס אחרי הליך פלילי היה תמיד התלית רישיון.

אחרי התחשבות בתקופת המאסר שריצה הנקבל ונסיבותיו האישיות של הנקבל, ולאור מטרת ההליך המשמעתית והעברת המסר הנכון לפיו המקצוע מתנגד להתנהגות כמו זו של הנקבל, אמצעי המשמעת הנכון הוא לטענתה, התליה, כאשר התקופה הראויה היא 3 חדשים.

עו"ד חדווה לוי, ב"כ הנקבל, פתחה את דבריה בציטטות מפסק דין של בית המשפט העליון שבו דווקא נקבע, בשונה מן האמור בפסקי הדין שהובאו לעיל על ידי ב"כ הקובל, כי בצד התכלית המערכתית של הגנה על תפקוד השירות הציבורי ועל אמון הציבור בו, "לעולם יש לשקול בצידם גם את ההיבט האישי והאנושי הקשור בנאשם ובנסיבות חייו...." (עש"מ 7635/05 ירדנה שרתוק נ. נציבות שירות המדינה) ומתוך הצו בענינו של ד"ר סבחי מסרואה שבו ציין השופט זיילר, כי לא כל הרשעה פלילית מצדיקה קבילה משמעתית, "והקבילה המשמעתית המתבססת על הרשעה פלילית איננה צריכה לחתור לתוספת של ענישה על ענישה" ו"צריכה להיות מופעלת רק כשבכל נסיבות העניין אין מסלול עונשי אחר ששיג את המטרה". גב' לוי בקשה מן הועדה כי תקח את האמור לעיל במסגרת המלצתה בקשר לנקבל.

עו"ד לוי בקשה להפנות את הועדה לכך כי בית משפט השלום סבר, כפי שציין בגזר דינו, כי חרטתו והודאתו של הנקבל הן חרטה והודאה כנות, וכי יש לראות את מכלול מעשיו כמעשה עבריני אחד, וטענה כי העונש שהוטל על הנקבל קשה מנשוא. הנקבל בן 47 נשוי עם שלשה ילדים בגילאים 15, 11 ו-7, ולילד האמצעי בעיות קשב וריגוש שהוא מטופל בגין.

הנקבל עלה בגיל 3 מרוסיה, שירת שירות צבאי מלא, למד ברומניה, ולאחר סיום לימודיו חזר לארץ והעדיף לעבוד בשירות הציבורי - בקופת חולים מאוחדת ומרפאות שכונתיות, כאשר הוא עוסק גם בפעילות ציבורית בתחום עיסוקו זה. הואיל וכדבריה, ביום פקודה מזכירים לאדם את כל זכויותיו, בקשה באת כוחו לציין, כי הנקבל עושה מילואים בהתנדבות, מתנדב בקהילה, נותן טיפולים רפואיים חנים לניצולי שואה ומשפחות נזקקות, וזאת לפני המקרה נשוא הקובלנה,

כלומר, אין הוא אדם שהכסף עיוור את עיניו. גם בתקופות הקשות בדרום, בתקופה בה נפלו באזור סקאדים, הוא טרח ובא מספר פעמים בשבוע לתת שירות באותם מקומות. לתימוכין הביאה עו"ד לוי מכתבים והמלצות על אישיותו ואופיו ותרומתו של הנקבל לציבור, ציינה כי הוא הודה מיד במעשיו נשוא הקובלנה, תוך הלקאה עצמית, ואף השופט בבית משפט השלום ציינה במפורש כי התחרט והפנים את מעשיו, הוא לא יחזור על כך, הכספים הוחזרו לקופה המדינה כך שלא נגרם נזק לאינטרס הציבור, ומאידך נגרם שבר גדול במשפחתו ובחיי האישיים.

לטענת עו"ד לוי אמצעי משמעת של התלית רישיון פוגע קשות, וצריך להיות מופעל רק כשאינ מסלול משמעת אחר. הנקבל ריצה עונש מאסר עד חודש אוקטובר 2017, הוא שילם את חובו, כיום הוא משלם 8000 ש"ח לחודש בגין הקנס שהוטל עליו, הוא החל לחזור לעבוד רק לפני מספר שבועות. כדבריה, אדם יכול להכשל בתחום אחד, אך אין זה מכלול אישיותו, ואין צורך להכות עוד ועוד.

גב' לוי הביאה בפנינו שורת החלטות התומכות בטענתה כי אין להשית על הנקבל אמצעי משמעת של השעיה, ובראשן החלטת ועדת משמעת בעניינו של פסיכולוג (ללא שם) שהוחלט שלא להתלות רישומו משום שחלפה שנה וחצי לאחר שנגזר דינו בהליך פלילי (כמו במקרהו של הנקבל כפי שציינה בהמשך), והחלטתו של כב' השופט סטרשנב בעניין האח ראדי קבלאן, שבו בסופו של דבר נוכתה תקופת השעיה המשמעתית שהושתה על הנקבל מתקופת השעיה מנהלית, כמפורט שם כולל אשר נאמר בערעור בעניינו של ד"ר אריה פיגר לפי מניעת עיסוקו של רופא בתקופת ההתלית מושגת בתקופה בה ריצה עונש מאסר בפועל. כן הפנתה אותנו לשורת החלטות, שהם לדבריה חמורים מעניינו של הנקבל, כמו עניינו של ד"ר עמוס בוחניק בו דובר בקבלת סכום של 10 מליון ש"ח במרמה, ורשיונו הותלה ל-3 חדשים, עניינו של ד"ר עמנואל ורטניק שהפעיל מרפאה למרות צו סגירה והרשעה בעבר בפלילים ורשיונו הותלה לחודש. וכן הגישה לוועדה החלטות במקרים בהם על הנקבלים הוטלו אמצעי משמעת של נזיפה או התראה, מקרים חמורים של רשלנות, שלטענתה חמורים מן המקרה בפנינו.

לאור האמור בקשה עו"ד לוי מן הועדה, שלא תתלה את רשיונו של הנקבל ולא תיטול ממנו את ההזדמנות להתחיל מחדש, לחזור לעבודתו ולפרנס את משפחתו.

החלטת הועדה:

ד"ר מושל, הנקבל שבפנינו, מעד. על כך אין עוררין. והוא לא מעד פעם אחת, אלא - ואף שיש לראות את מכלול מעשיו כמעשה עברייני אחד לשם קביעת מתחם העונש ההולם כפי שנקבע בגזר דינו של בית המשפט השלום בהליך הפלילי - במשך תקופה לא קצרה, שבע שנים, הוא עבר עבירות מס חוזרות ונשנות, "מדובר בעשרות עבירות שונות ובעשרות מעשים שונים אם לא למעלה מכך, ... באופן שיטתי" כאמור בפסק הדין לעיל.

אך משהתגלו מעשיו של ד"ר מושל, הוא שיתף פעולה עם הרשויות כשהודאנו וחרטנו כנים, כפי שהתרשם גם בית המשפט שדן בהליך הפלילי, והוא שילם מחיר כבד על מעשיו. העונש שהטיל בית משפט השלום, ואשר אושר בבית המשפט המחוזי, קשה, וכלל מאסר בפועל של 8 חדשים, 8 חדשי מאסר על תנאי, ו-80,000 ש"ח קנס לתשלום ב-10 תשלומים. הנקבל גם הגיע להסדר עם שלטונות המס לתשלום המס על הכנסותיו, מס על הכנסות שהועלמו מפקיד השומה ובגין הועמד לדין והורשע.

פרנסתו של הנקבל נפגעה, שמו הטוב נפגע, משפחתו נקלעה למצב כלכלי ונפשי קשה. שבר גדול בחיי המשפחה, וכמובן בחיי שלו.

אנשי מקצוע ואנשי ציבור ומטופלים כאחד, העלו על נס בהמלצות ומכתבים רבים שהוצגו בפנינו (כולם עדכניים, מן החודשים האחרונים), את כישוריו המקצועיים ואופיו הנעים של הנקבל, אך יותר מכך את תרומתו לזולת, את התנדבותו וסיועו לציבור בכלל, כולל פעילותו במסגרת פעילות ציבורית במסגרת עיסוקו, ובעיקר את סיועו לנזקקים ולניצולי שואה בפרט. כל הכותבים,

המכירים את הנקבל אישית אף ציינו את חרטתו וצערנו על מעידתו, את המחיר ששילם ועדיין משלם בגין כך, ואת בטחונם שלמד מכך ולא יחזור על מעשיו.

אנו מצטרפים לתקוות הממליצים, ומקווים שאכן הלקח נלמד, והנקבל יצליח לשקם את חייו המקצועיים והאישיים וידבק בדרך הישר.

יחד עם זאת ועם כל ההבנה למצב אליו נקלע הנקבל עקב מעשיו, לא נוכל להסתפק בהמלצה על אמצעי משמעת של נזיפה (או התליה) כפי שניסתה באת כוחו ללמוד מפסקי הדין וההחלטות הרבות שהביאה בפנינו, בעיקר במקרים שאינם דומים לעניינו של הנקבל ואשר ניתנו, כל אחד מהם בנסיבותיו הספציפיות.

קבלת הבקשה תהווה מסר לא נכון לציבור רופאי השיניים ולציבור המטופלים כאחד ועלולה לפגוע בהרתעה הכללית ולפגיעה בכבוד המקצוע ואימון הציבור במקצוע רפואת השיניים ותדמיתו, שהם נר לרגלי הוועדה.

ועם זאת גם איננו סבורים, כפי שעולה גם מהחלטות שהוצגו בפנינו, שעלינו להתעלם כליל מן העונש הקשה בו נשא ועדיין נושא הנקבל, בעיקר תקופת המאסר בפועל שבה ממילא גם נמנע עיסוקו במקצוע של הנקבל.

לאור כל האמור לעיל אנו ממליצים בפני כב' השר, לקבוע כי הנקבל עבר עבירת משמעת בכך שהורשע בעבירות פליליות שלא

לפי פקודת רופאי השיניים, וגילה התנהגות התנהגות שאינה הולמת מורשה לריפוי שיניים, כאמור בסעיף 45(1) ו-5 לפקודת רופאי השיניים, ולהטיל עליו אמצעי משמעת של התליית רשיונו לחודש אחד.

בהתחשב בכך שהנקבל משלם מידי חודש סכום נכבד לכיסוי הקנס שהושת עליו בגזר דינו ממליצה הוועדה, כי יישום אמצעי המשמעת יעוכב עד לאחר סיום התשלום הקנס ולא יאוחר מחודש ספטמבר 2018.

ד"ר סמיון בביץ נציג ההסתדרות רופאי השיניים בישראל	עיריית אלטשולר, עו"ד נציגת היועץ המשפטי לממשלה
---	--

דעת מיעוט:

איני יכול להתעלם מהתקופה הארוכה בה הנקבל התנהג בצורה לא הולמת. לא מדובר במעידה חד פעמית אלא בצורת חשיבה, בהתעלמות לאורך זמן רב מהוראות החוק. אורך הזמן של התעלמות מהחוק, של זלזול בחובותיו כאזרח עלול ללמד על אופיו ועל סיכון שיש להתנהגות מקצועית לפי אותם קיום. המסר שצריך לעבור גם לנקבל וגם לעמיתיו למקצוע שיושר והגינות חשובים מאד מאד, ועונש על עבירה עליו חמור. לאחר ששקלתי את העונש הכבד שהוטל עליו בבית המשפט, את נימוקי בא כוחו, את התקדימים שהובאו בפנינו, אני ממליץ בפני כב' השר, לקבוע כי הנקבל עבר עבירת משמעת בכך שהורשע בעבירות פליליות שלא לפי פקודת רופאי

השיניים, וגילה התנהג התנהגות שאינה הולמת מורשה לריפוי שיניים, כאמור בסעיף 45(1) ו- (5) לפקודת רופאי השיניים, ולהטיל עליו אמצעי משמעת של התליית רשיונו לשלושה חודשים. בהתחשב בכך שהנקבל משלם מידי חודש סכום נכבד לכיסוי הקנס שהושת עליו בגזר דינו אני מצטרף להמלצת חברי, כי יישום אמצעי המשמעת יעוכב עד לאחר סיום התשלום הקנס ולא יאוחר מחודש ספטמבר 2018.

פרופ' שלמה זוסמן
יו"ר

ד"ר יעקב מושל רופא שיניים - דין וחשבון